

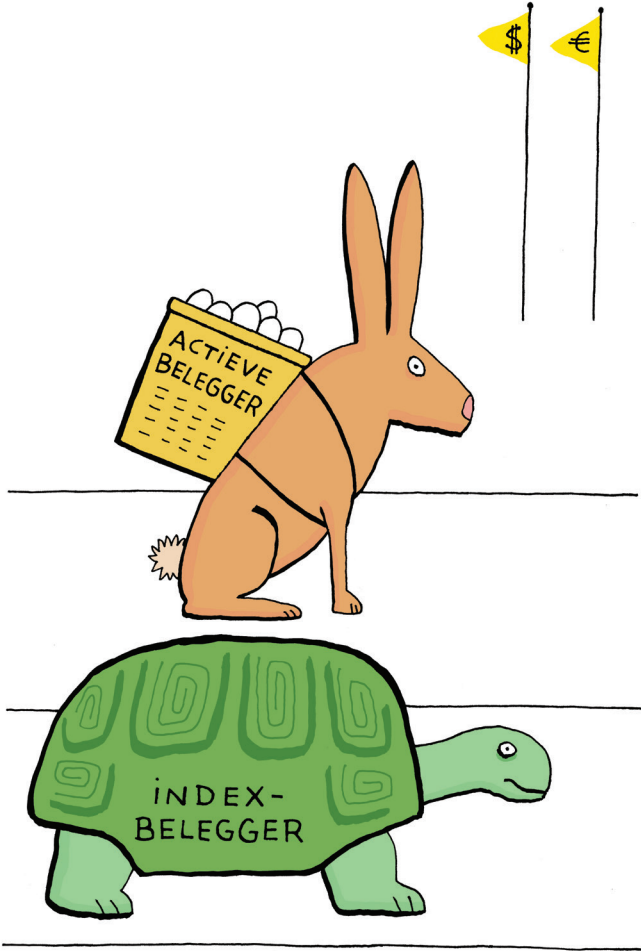
HAYSTACK

SLOW BELEGGEN

365 INZICHTEN VOOR SUCCESVOL
LANGETERMIJNBELEGGEN

Peter van der Slikke

VOORWOORD

Anders dan veel beleggingsexperts u proberen wijs te maken is beleggen helemaal niet zo moeilijk. Een aandeel is een stukje eigendom in een bedrijf, een obligatie is een lening en als u het kunt missen, is beleggen effectiever dan sparen. Meer hoeft u eigenlijk niet te weten over beleggen om succesvol te zijn.

Het motto van dit boek – een uitspraak van de bekende Amerikaanse zakenman en investeerder Warren Buffett – is mij dan ook uit het hart gegrepen: ‘Beleggen moet rationeel zijn; als je het niet begrijpt, doe het dan niet.’ U doet er volgens mij verstandig aan om alleen te beleggen in die zaken die u begrijpt en kunt overzien. Dan kunt u de koersbewegingen rationeel volgen en interpreteren. Veel complexe constructies van banken en beleggingsmaatschappijen zijn niet alleen nodeloos ingewikkeld, maar zijn qua koersontwikkeling ook nog eens onvoorspelbaar. Bovendien fungeren ingewikkelde constructies vooral als een rookgordijn voor de hoge kosten die er vaak mee samenhangen. Als u

een dienst of beleggingsproduct aan de keukentafel niet goed kunt uitleggen aan uw zestienjarige zoon of dochter, begin er dan niet aan.

Met dit boek wil ik u kennis laten maken met de fascinerende eenvoud van veilig langetermijnbeleggen: slow beleggen. Geloof niet in de fabels van beleggingsdeskundigen, maar vertrouw op de simpele feiten die ik voor u in dit boek heb samengebracht.

Laat los

Ik herinner het me als de dag van gisteren: na een halfjaar voorbereiding nam ik samen met een collega als vermogensadviseur ontslag bij *de* Bank. We waren de steeds verder opgedreven targets meer dan zat en weigerden nog langer als 'dozenschuivers' door het leven te gaan. We hingen hiermee een goudgerande baan aan de wilgen, maar de keuze voelde als een heuse bevrijding. Eindelijk konden we het belang van de cliënt centraal gaan stellen. Ontslag nemen was erg spannend, want er was geen weg terug. We wisten op dat moment weliswaar zeker dat onze keuze de juiste was, maar niet of deze succesvol zou zijn. Net als beleggen is ondernemen omgeven door veel onzekerheid en risico's, maar het plezier ervan is ongeëvenaard. Mijn tip aan u is dan ook: durf los te laten. Laat uw gedachten niet beheersen door zorgen en kies voor wat u weet dat goed is.

Stof tot nadenken

Dit boek telt niet voor niets 365 stellingen, adviezen en wetenswaardigheden over beleggen – eigenlijk probeer ik u voor elke dag van het jaar iets mee te geven. Soms zal het voor u gesneden koek zijn, maar hopelijk biedt het u af en toe ook stof tot nadenken.

Ten slotte: ik heb besloten om de royalty's van dit boek te schenken aan de Make-A-Wish Foundation en de Stichting Kuria in Amsterdam. Make-A-Wish maakt dromen waar van kinderen die ernstig ziek zijn en soms een uitzichtloos bestaan leiden. Kuria is een instelling die mensen hulp biedt in de laatste fase van hun leven door middel van buddy's. Beide organisaties draaien in belangrijke mate op vrijwilligers. Voor beide organisaties heb ik veel sympathie.

Ik wens u veel leesplezier en beleggingssucces.

HOOFDSTUK 1

HET ZWITSERLEVEN GEVOEL

Natuurlijk, sommige beleggers onder ons beleggen voor de lol en het maakt hun niet veel uit of ze winnen of verliezen. Voor de meesten is beleggen echter pure noodzaak en de enige manier om op termijn hun financiële doelen te kunnen realiseren. De één belegt voor zijn pensioen en de ander om over twintig jaar een huis in Zuid-Frankrijk te kunnen kopen – dromend over het zwitserlevengevoel.

En terecht: met beleggen groeit uw vermogen veel harder dan met sparen – mits u een verantwoorde risico-rendementsverhouding in acht neemt. Wel moet u accepteren dat de koersen tussentijds soms heftig kunnen dalen en dat u dan niet holderdebolder uw beleggingen van de hand doet. Beleggen is vooral durven vertrouwen op de toekomst.

Rendement is niet altijd wat het lijkt

Weet u wat een goed en wat een slecht rendement is? Waarschijnlijk vindt u 15 procent rendement goed en zult u een rendement van min 10 procent slecht vinden. Het bijzondere in ons vak is dat een getal of percentage op zich weinig zegt. De eerder genoemde 15 procent kan heel slecht zijn en min 10 procent heel goed. Want stelt u zich eens voor dat een gemiddelde portefeuille in een jaar 40 procent rendement heeft gemaakt, dan presteerde uw portefeuille die dat jaar 15 procent behaalde relatief slecht omdat hij 25 procent onder de markt scoorde. Rendement is dus een betrekkelijk begrip en moet vaak eerst geïnterpreteerd worden.

‘Beleggen, ik begin er niet meer aan, want ik ben nooit tevreden’

Jaren geleden hoorde ik deze ‘grappige’, zure conclusie van een onroerendgoedbelegger. Met beleggen doet u het nooit goed, stelde Balemans: ‘Als ik niet beleg en de fantastische verhalen van beleggers hoor, dan baal ik dat ik die winst niet heb gemaakt. Als ik beleg en winst maak, dan ben ik als de dood die winst weer kwijt te raken. Als ik vervolgens mijn winst verzilver maar de aandelen stijgen door, dan baal ik dat ik ze verkocht heb. Als ik blijf zitten en de koersen dalen weer, dan baal ik dat ik niet uitgestapt ben. Als ik wacht met instappen en de beurzen blijven stijgen, baal ik ervan niet ingestapt te zijn. Ik doe het dus nooit goed als ik beleg. Ik begin er niet meer aan.’

Passief beleggen is saai

Het woord 'passief' heeft een negatieve gevoelswaarde. Passief klinkt saai, lijkt kleurloos, lui en slaapverwekkend. Actief beleggen lijkt veel dynamischer, veelbelovender en positiever. Waarvoor zou u kiezen als u kunt kiezen uit passief en actief beleggen? Waarschijnlijk kiest u ook voor actief. In werkelijkheid worden er met passief beleggen echter aanmerkelijk betere resultaten behaald dan met actief beleggen. Met actief beleggen zijn de kansen op fouten en misstanden namelijk groter, de kosten aanzienlijk hoger en de beleggingsrisico's groter.

Kent u de belangrijkste praktische verschillen tussen een aandeel en een obligatie?

Met een aandeel bent u mede-eigenaar van een bedrijf, bij een obligatie niet. Als aandeelhouder deelt u in de winst, als obligatiehouder niet. Als aandeelhouder hebt u stemrecht, een obligatiehouder heeft dat niet. Een aandeel blijft altijd bestaan (tot een eventueel faillissement), een obligatie is tijdelijk. Een aandeelhouder staat bij een faillissement achter in de rij, een obligatiehouder bijna vooraan. Een aandeelhouder krijgt een winstafhankelijk dividend en een obligatiehouder een vaste afgesproken rente. Een obligatie leek tot voor kort een veilige haven. Echter, ten tijde van een crisis en in een periode met een extreem lage rente kunnen ook obligaties een risico vormen.

Soms is uw eerste beleggingservaring de beste

In mei 2012 hadden wij een stagiair van de Hogeschool Amsterdam rondlopen. Hij schreef een scriptie over indexbeleggen en was hier een groot voorstander van. We waren dan ook enorm verbaasd toen hij op een dag vertelde vijfduizend euro van zijn vader geleend te hebben om aandelen Facebook te kopen tijdens de beursintroductie. Wij waren natuurlijk benieuwd naar zijn motieven. Hij begreep wel dat hij iets deed wat haaks stond op zijn en onze beleggingsfilosofie, maar ja, de winst lag volgens hem voor het oprapen. Eén dag na de beursintroductie kregen wij 's avonds een telefoontje van hem: hoe hij zo snel mogelijk van zijn aandelen Facebook af kon. Hij had een verlies van ruim 10 procent en was overduidelijk nerveus. We hebben hem de volgende dag gefeliciteerd met deze zeer nuttige en onuitwisbare levenservaring.

De wereld van beleggen is een conservatieve wereld

In de wereld van beleggen houdt menige bank en vermogensbeheerder vast aan oude normen en waarden en de daarop gebaseerde werkwijzen. Timing is zo'n manier van werken, waarbij de adviseur middels aan- en verkopen de markt probeert te verslaan. Wetenschappelijk is aangetoond dat het timen van de markt volkomen zinloos is. Mensen die proberen de markt te verslaan, lukt dit hooguit tijdelijk, omdat zij op den duur altijd door het rendement van de markt worden verslagen. Dit komt mede door de relatief hoge beleggingskosten, die uiteindelijk fnuikend zijn voor

het realiseren van uw beleggingsdoelstellingen. Toch houden de meeste banken en vermogensbeheerders hieraan vast. Waarom zou u zo moeilijk doen als het makkelijk kan?

Begrijp de bewegingen van koersen, anders bent u overgeleverd aan de goden

Uw vermogensbeheerder doet natuurlijk zijn uiterste best voor u. Uw beheerder heeft er nu eenmaal belang bij dat u tevreden bent. Aan vakmanschap zal het hem of haar waarschijnlijk niet ontbreken. Toch vormt dit geen garantie dat er geen ongewenste dingen kunnen gebeuren. Zo behaalde Alex Vermogensbeheer in 2014 met zijn profiel 'behoedzaam' een rendement van min 11 procent in een jaar waarin aandelenbeurzen met 13 tot 15 procent stegen. Een verschil ten opzichte van de markt van ruim 20 procent. De door hen met zorg uitgezette strategie werkte in 2014 totaal niet. Als u zich van deze risico's bewust bent, valt er wat ons betreft niemand iets te verwijten.

Beleggen is als bergbeklimmen: alleen door tijdens de klim te stijgen en te dalen bereikt u de top

Het grote verschil tussen beleggen en sparen is dat sparen weinig en beleggen veel emoties oproept. Of u het nu leuk vindt of niet, als u gaat beleggen, dan wordt u op een dag met uw emoties geconfronteerd. U dacht 'uitzicht' te hebben op een leuke winst en plotseling staat u voor een forse waardevermindering. Of er leek maar geen einde te komen aan die moeizame en grill-

lige beklimming omhoog en geheel onverwachts kunt u genieten van een adembenemend 'uitzicht'. Beleggen is daarom een proces van vooral blijven doorlopen en niet te veel achterom kijken. Op den duur bereikt u dan altijd de top: uw beleggingsdoel.

Als u gaat beleggen, is er altijd nieuws

Als u gaat beleggen, raakt u meer betrokken bij het wel en wee van de economie en de beurzen, of u dat nu leuk vindt of niet. Van de ene op de andere dag merkt u dat gebeurtenissen in de wereld direct of indirect van invloed zijn op de omvang van uw vermogen. Sommigen vinden dat boeiend en anderen eng. Het beste advies is om gewoon niet te vaak naar de waarde van uw depot te kijken. Durf te vertrouwen op uw keuze om te gaan beleggen. Als u dat goed gespreid, in kwalitatief goede producten, internationaal en tegen lage kosten hebt gedaan, is succes op middellange en lange termijn verzekerd.

Marktbeleggen is eredivisiebeleggen

Een belegger die niet in losse aandelen maar in complete 'markten' belegt, schiet altijd raak als hij dat verantwoord en vakbekwaam doet of laat doen. Het instrument dat dit eenvoudig mogelijk maakt, is de zogenaamde indextracker. Dagelijks verhandelbare indextrackers noemen wij ETF's, exchange-traded funds. De bekendste trackers zijn die op de Amerikaanse S&P 500 en de Europese Stoxx 600. Met slechts twee indextrackers hebt u dus al in 1100 bedrijven een financieel belang. Indexbeleggen is

zo aantrekkelijk omdat alleen bedrijven met een bewezen goede 'trackrecord' in een index worden opgenomen. Daarom is markt-beleggen eredivisiebeleggen. Voetbal en beleggen hebben dus meer gemeen dan u wellicht dacht.

Beleggers die vaak van vermogensbeheerder wisselen, nemen veel risico

Sommige mensen gaan beleggen en besluiten al na een klein aantal maanden om weer weg te gaan bij hun vermogensbeheerder. Dat overkomt ons ook – het rendement valt tegen, en dat is zeker voor onervaren beleggers even schrikken. Omarm de markt en zie deze als een vriend. Soms hebt u een hoop lol met hem, soms verschilt u van mening. Geef uw beheerder niet de schuld als er een goed beleggingsbeleid is vastgesteld, hij heeft tijd nodig om zijn beleggingsbeleid waar te maken. Heb geduld, want als u dat niet hebt, kan dat ten koste gaan van uw rendement.

Met 'passief' beleggen kunt u later heel 'actief' worden

Uiteindelijk gaat het bij beleggen maar om één ding en dat is of u uw beleggingsdoel ermee bereikt. De weg naar dit doel moet het liefst zo gelijkmatig mogelijk zijn en geen valkuilen bevatten. Het belangrijkste voordeel van passief (index) beleggen is dat u uw risico's en kansen heel goed gespreid hebt en dat u uw beleggingskosten erg laag houdt. Op deze twee belangrijke pilaren steunt uw beleggingssucces op de middellange tot lange termijn. Het gevolg hiervan is dat de kans groot is dat u uw beleg-

gingsdoel zult halen en dat u onderweg niet voor verrassingen wordt geplaagd.

Iemand die écht weet hoe u het hoogste rendement kunt behalen, deelt zijn kennis graag met anderen

Zou iemand die de 'heilige graal' van toprendement heeft gevonden deze met anderen willen delen? Dat gelooft u toch niet. Wat zou dat naïef zijn. Een beleggingsadviseur die de heilige graal heeft gevonden, gaat niemand verklappen waar hij staat. En toch zijn er nog hordes mensen die dit graag willen geloven. Het lijkt wel eens alsof volwassenen nog steeds in sprookjes geloven. Deze mensen laten zich verleiden met indrukwekkende en soms zelfs 'gegarandeerde' rendementen van 14 tot wel 100 procent per jaar. Boilerrooms leven hiervan en de verkopers die er werken weten elke keer weer met veel succes miljoenen euro's uit de zakken van goedgegelovige mensen te kloppen. Eigen schuld, dikke bult?

Aandelen zijn risicovolle en obligaties zijn veilige beleggingen

Veel beleggers weten dat het kopen van een aandeel in een bedrijf samenvalt met het accepteren van een zeker risico. Veel mensen weten ook dat het kopen van een obligatie van de Nederlandse Staat een vaste en bijna zekere rente oplevert tegen een minimaal risico. Maar is dat altijd zo? Nee dus. In 2016 kreeg een belegger op een vijfjarige obligatie van de Nederlandse Staat bijvoorbeeld een negatieve rente van 0,5 procent. Dat betekent

dat u uw zuurverdiende euro's aan de Staat der Nederlanden uitleent en dat u als dank voor bewezen diensten op elke duizend euro die u uitleent vijf euro moet bijbetalen. Dat is anno 2016 de premie voor risicovrije beleggingen in Staatspapier. En mocht de rente de komende jaren onverwachts snel stijgen, dan is het niet ondenkbeeldig dat u op deze Staatsobligaties ook nog eens een flink koersverlies oploopt. Het moet toch niet gekker worden!

Bij beleggen maakt u pas verliezen als u ze neemt

Met grote regelmaat maken wij mee dat beleggers zeggen dat ze al 10 procent winst hebben gemaakt. Een andere keer zeggen ze dat ze al 5 procent verlies hebben moeten incasseren. In beide voorbeelden trekken ze een verkeerde conclusie. Winst en verlies genereert u als belegger pas op het moment dat u die winst of dat verlies daadwerkelijk realiseert, dus pas als u de betreffende effecten hebt verzilverd. Zolang u uw beleggingen in bezit hebt, kan er nog van alles gebeuren. Markten kunnen plotseling herstellen of instorten, bedrijven kunnen onverwachts worden overgenomen, waardoor de koers van het betreffende aandeel zomaar tientallen procenten stijgt. Desondanks veroorzaken 'papieren' winsten en verliezen toch de nodige emoties, wat voor velen de aanleiding is voor het doen van transacties.

Begrijp wat aandelen zijn, maar koop ze niet!

U zult hier vast van opkijken. Welke vermogensbeheerder schrijft nu zoiets? Het klopt inderdaad dat ik geen voorstander ben van

SLOW BELEGGEN

Geloof niet alles wat u over beleggen hoort. U behaalt een hoger rendement en u slaapt een stuk beter als u kiest voor veilig langetermijnbeleggen.

De bekende vermogensbeheerder Peter van der Slikke rekent af met een even populaire als achterhaalde beleggingsfabel: actief beleggen. En hij geeft de feiten die uw bank u niet vertelt: een hoog rendement is aantrekkelijk, maar niet als dit door hoge kosten verdampt.

Dit boek is een niets en niemand ontziende aanklacht tegen de beleggingsadviseurs die u zand in de ogen proberen te strooien met sprookjesachtige beloftes. Met kennis van zaken en veel gevoel voor humor beschrijft Peter hoe u uw emoties onder bedwang kunt houden en met nuchter langetermijnbeleggen het beste rendement kunt behalen voor uw Zwitserlevengevoel. *De royalty's van dit boek gaan naar goede doelen.*

Met
tekeningen
van Bas van der
Schot

Foto: missjack.nl

Peter van der Slikke is onafhankelijk vermogensbeheerder en een veelgevraagd spreker. Hij kreeg nationale bekendheid met zijn boek *Ontmaskerd* waarin hij afrekende met de graaicultuur van de banken.

9 789461261908